

Bagpaa følgende Paategninger:

Indlagt i Retten paa Slynghstad d. 5 Novemb. Anno 1705.

Indlagt for Bergens Laugtings Rett d. 19 Juny 1706.

Niels Knag.

„Stifts Relationer“ om Adelige i Danmark og Norge.

Indsendte 1747—49 til Terkel Klevenfeldt¹⁾.

Aggershus Stift.

Liste (Stiftsamtmand Rappes) paa de udi Aggershuus Stift med underliggende Amter befindende og sig opholdende adelige Familier, for saa vidt jeg om deres Herkomst og Omstændighed saa vel ved mig selv som fra Betienterne har kundet erholde den nøjeste Underretning. Næmlig: Udi Kiøbstæderne:

Christianiæ Bye.

Afgangne General Lieutenant Landsbergs Encke Frue. Hendes Fader var Jacob de Bruyn, forrige Kongelig Dansk General Major af Infanteriet. Hendes Moder var Karen Krabbe og hendes Morfader Tage Krabbe, Kongelig Dansk Ritmester i Guarden, og hendes Morfaders Fader Iver Krabbe, fordum Stadtholder i Norge.

Stiftamtmanden General Major von Rappes Familie er baade paa fæderne og moderne Side af ældgammel stift- og riddermæssig Adel. Fædernes Linie nemlig de Rapper fra Cur Saxon og Thüringen fra Ao 1255, og Modernes Side de Wintherfeldter fra March Brandenburg fra Ao 926. Hands Fader var fød i Mechlenburg og var Kongel. Dansk Oberste og Commendant paa Fæstningen Friderichsteen. Hand selv een indfød Nordman, ejer intet andet Jorde Gods i Landet uden et Saugbrug med nogle faae dertil hørende Bønder Gaarde.

Den Familie af Cicignon er oprunden i de Lotringske Lande, hvor den saavel som i det Luxemborgske fordum haver besiddet adelige Lehn Godser. I Familien skal findes et orriginal Docu-

¹⁾ Se I 133 ff., II 40 ff.

mente datered Luxemborg Ridder-Huus 1663, som beviiser, at Johan Caspar von Cicignon, der kom i Kong Friderici 3tii Tiid til Danmarck, var stiftsmæssig og havde sine 16ten Ahner paa fæderne og møderne Siide. Af hands' Disendenter lever nu 2de, nemlig Oberste Ulrich Friderich Cicignon, som her i Landet ej andet end een Deel Strøe-Gods er ejende, og Capitain Johan Friderich von Cicignon, boende i Fyen paa Herre-Gaarden Nakkøbølle.

Afg. Oberste Jørgen Otto Brochenhuuses Encke. Er fød af gammel bekientd Adel. Hendes Fader var forrige General Major Caspar Friderich Brochenhuus, og Moder Catharina Hedevig Løvenhielm. Ejner intet Jorde-Gods eller Midler af Betydning.

Afg. Oberste Frantz Henrich Schlanbusches Encke-Frue. Een Søster af nest oven staaende Frue Brochenhuus og i alt af samme Omstendigheder som hun.

Oberste Lieutenant Ulrich Friderich Rosing, een Sonne-Son af Doctor Hans Rosing, fordum Biskop her i Aggershuus Stift fra Aaret 1664 til hands Dods Dag i Aaret 1699. Formeener derfor efter den under 11te Febr. 1699 udgangne Forordning at være af Adel. Hand ellers icke noget Jordegods eller Midler ejende.

Ober Hof-Rættens Procurator Marqvard Otto Orning, een Son af afg. Oberste-Lieutenant Bernt Orning, beretter at være af ældgammel Norsk Adel og at have sit Stamme-Navn af een adelig Sædegaard i Bergenhuus Lehn Ornings-Gaard kaldet. Og skal denne Familie paa Fædernes Siide have haft sit første Udspring fra Schotland og siden udspreed sig til Rosencrantzjerne, Huidt-felterne, Vhrnerne, Bielkerne, Winderne, Julerne og Billerne. Bemelte Procurator Orning er ellers een fattig Mand, der intet andet til Subsistence for sig og sine haver, end hvis hand ved de faae ham anfortroede Sager som Procurator kand fortiene.

Scheens Bye.

Under Sammes Jurisdiction er boende paa Borrestad-Gaard Cancellie-Raad Herman Løvenschiold, der, efter Sl. og Højlovlig Jhukommelse Kong Christian den Siettes allernaadigst givne Diploma af 6te Novbr. 1739 til hands Fader Etatz-Raad Herman Løvenschiold, er ophøjet til Adel. Bemelte Cancellie-Raad Løvenschiold er Proprietair af Gierpen Kircke og Jus Patronatus, samt Fossums og Bolvigs Jernværcker.

Mosse Bye.

Frue Elisabet Hübsch, afgangne Cammer-Juncker Jacob Hübsches Efterleverske, beretter, at hendes Mand af Sl. og og Høy-

Iovlig Jhukommelse Kong Christian den 5te Aaret 1690 er bleven nobliteret, ejer intet Jordegods, men sidder udi Byen i et Leje Huus og haver ey andet til Subsistence end den hende forundte Pension af Post-Cassen.

Laurvigs Bye.

Søe-Lieutenant Trojel, een Søn af afg. Admiral Trojel, beretter, at hands Moder, afg. Frue Alhed Lorch, med Adels-Brev var forsynet og af gammel Adel nedstammede.

Afg. Major Ernst Friderich von Czernichovs Efterleverske beretter, at hendes Fader var afg. Oberste-Lieutenant Brun, forrige Commendant paa Christiansands Fæstning, og hendes sal. Mands Familie at være følgende: Hands Fader Christian Diderich, Fri-Herre til Czernichow og Kongel. Mayts Oberste Fælt-Tojmæster udi Danmarck. Hands Moder Frue Elen Budde. Hands Moders Fader Friderich Budde Kongel. Mayts Oberste over det Trunhiemske Cavallerie Regiment. Hands Mor-Moder Frue Anna Urop.

Friderichstads Bye.

General og Commendant Hartvig Huidtfelt til Hafslund Gaard af bekjendt gammel Dansk Adel; men hands Frue Karen Wærnschiold, afg. Conferentz-Raad Niels Wærnschiolds Datter, er af nye Adel. Haver 2de Børn, nemlig een Søn, Cornet ved den Kongel. Liv-Guarde til Hæst, og een Datter, gift med Hr. Greve af Wedel Jarlsberg.

General Major Wilhelm Ulrichsdal, Oberst for et Norsk gevorben Infanterie-Regiment, tilligemed Frue, ere begge af nye Adel. Haver 5 Børn, nemlig een Søn ved Cadetterne og 4 Døttre.

Udi Amterne:

Aggershuus Amt. Aggers og Folloug Fogderie.

Paa den adelige Sædegaard Tojen i Aggers Herred er boende afg. Justitz-Raad og Cancellie-Secretaire Hasses Efterleverske, Frue Magdalena de Stochfleth, af gammel Adel. Haver intet andet til Subsistence, end hvad hun af bemelte Gaard, som er saare ringe af Betydning, kand producere, saavel som den hende allernaadigst forundte Pension af Post-Cassen.

Nedre Rommeriges Fogderie.

Sammestæds er jeg vel icke kommen i Erfaring om, at nogen adelige Familier for nærværende Tid sig opholder. Men i Holunds Kircke er hængende een Tavle, som præsenterer adskillige adelige Vaabener, og hvileket har anleediget mig, deraf at lade tage een

Copie, som herhos insinueres¹⁾). Ellers bestaar den Even Hansens Familie, hvis Navn staar oven over Tavlen, nu mesten den 3die Deel af Holunds Jndbyggere, der alle ere Bønder-Folck og den største Deel fattige og udarmede, og veed ingen af dem nu at giøre Forklaring om deres Herkomst.

Øfre Rommeriges Fogderie.

Oberst af Cavalleriet og Cheff for det 1ste Syndenfieldske Dragoner-Regiment Owe Rommel Sehested, boende paa det assignerede Cheffs Qvarteer Brotnow i Ullensager Sogn. Hand selv er af de Sehestedter og hands Frue af de Eichstedter, hand af gammel Dansk og hun af Pomersch Adel. Er ejende een Herre-Gaard ved Navn Hollebye i Smaa-Lehnenes Amt, hvilcken dog for det meste er forpanted. De haver 6 Børn og deraf 2de Sønner, den eene Lieutenant ved Lif Regimentet Dragouner, og den anden Page ved det Kongel. Hoff, Døttrene alle ugifte.

Capitain Lieutenant Wilhelm Friderich Orning og hands Frue Anna Agatha Zitlov Kaas, begge af god gammel Dansk Adel, er ingen Midler uden een ringe Bonde-Gaard, som de paaboer, ejende.

Theodor Georg von Schlanbusch, Proprietair til det Edsvoldske Jern-Værck, gjør selv om sin Familie saadan Forklaring, at som hand i sin Barn-Doms Alder med sine Forældre ankom her til Landet, saa var hand i sit Føde-Land ubetænckt paa at informere sig om sine Forfædres Herkomst. Ellers har hands Familie betient anseelige Charger i Danmarck og Norge.

Christian Kragh, Capitain ved det 2det Aggershuusiske National Infanterie-Regiment. Hand er af de gamle Danske Kraghers adelige Familie, ugift og logerende i Næss Sogn, uden hvercken her i Landet eller Danmarck noget adelig Gods at være ejende.

Sølløers Fogderie.

Commendanten paa Kongsvinger Fæstning, Hr. Oberste-Lieutenant Baron Holck, af gammel Dansk adelig Familie, ejer intet Gods her i Landet.

Hedemarchens Fogderie.

General-Major Christian Friderich de Reichau er af gammel

---

¹⁾ Findes nu ikke, men i Mag. t. d. Danske Adels Hist. I 83 ff. er en Afhandling trykt fra 1751 af Præsten J. Pharoe i Høland. Et tomt Omslag blandt «Relationerne» har en Paategning, der ret vel stemmer hermed, nemlig: »Anno 17 . . d. 12. Octob. er heraf udlaant til den Norske Capellan Hr. Pharo det Document angaaende Botne-Folcket«. Sml. S. 275.

Tydsck Adel, fød ved Rihn Strommen, beboer med Frue deres adelige Sædegaard Agger i Wang Sogn.

Major Hans Philip Coucheron skal være af gammel Fransk Adel, men fød i Norge og for nogle Aar siden taget sin Demission af Kongens Tieneste.

Major Peter Jacob von Motzfeldt skal være af gammel Tydsck Adel, men fød i Danmarck, er nu gift 2den Gang. Hands første Frue var een Arenfeldt af gammel dansk Adel, og den jtzige er een Lillienschiold af nye Dansk Adel.

Afgangne Mogens Nicolai Handingman til Schappel af gammel Norsk Adel, efterladt sig 5 Sonner og 3 Dottre, men denne Adel skal saa got som være udarted, baade ved Faderens, da hand til sidst ickun havde et lidet Vilkaar udi sin fæderne Gaard Schappel, og hands Borns slætte Education.

Afg. Capitain Soren Rieses efterladte 3de Sonner og 1 Datter ere af gammel Norsk Adel paa Moderens Side, som var een Schachtaffel. De 2de ældste Sonner ere Corporaler i Tienesten.

Numedal og Sandsvers Fogderie.

Capitain Acheleje ved det 1ste Aggershuusiske Regiment, af gammel Dansk Adel, og hands Forfædre væred beslægted med de Winder, Urner, Huidtfelter og Rosencrantzer.

Gulbrandsdalens Fogderie.

Capitain Knud Rudolph Kaass og hands Broder Mogens Christian Kaass af gammel Dansk Adel. Deres Far-Fader skal have væred Niels Kaass, Grosz Cantzler udi Christiani Qvarti Tid, og Moders Far-Fader, Knud von Hadelen, Lehns Herre paa Aggershuus Slot udi højstbemelte Konges Tid. De ere begge ugifte og uden nogen Betiening.

Tugenreich Sophie Zeplin, Major von Printzens Frue, er af gammel Tydsck Adel. Hendes Fader var afgangne Etatz-Raad og Jægermæster Zeplin fra Danmarck. Hendes Mand, bemelte Major Printzen, skal og være af Adel, men hands Familie først fra Preusen udkommen.

Lier, Hurum, Røgen og Budscheruds Fogderie.

Afgangne Commendeur Jwer Huidtfelts Encke Frue beboer den adelige Sædegaard Troustad i Hurum Sogn. Er af gammel Dansk Adel, har een Søn, Etatz-Raad og Laugmand Claus Huidtfelt.

Afgangne Niels Tordenstiernes Encke-Frue, beboende den adelige Sædegaard Gullow i Lier, har een Søn af 14ten til 15ten Aar. Hvis Formænd af Kong Hans ved een Fælt-Attaqve blev

med adelig Skiold og Vaaben benaadet og Gaarden til een adelig Sædegaard udlagt.

Paa Wahl Bondegaard er boende afg. Capitain Rebsdorffs Encke Frue, een Datter af Brigadier Donop. Denne Rebsdorffs Familie skal have sin Oprindelse af det gamle Danske Krabbes Huus, ligesom og Encke-Fruen selv af gammel Adel skal nedstamme. Hun haver een Datter af 12 à 14 Aars Alder.

Gutteholm Bondegods beboes af Capitain Rabe, som foregiver at være af den Rabeske Familie udi Danmarck.

Ofveren Bonde-Gaard ejer og bruger Capitain-Lieutenant Wibe, der siger sig at være af afg. Stadtholder Wibes Familie.

Raaen Bonde-Gaard beboes af Oberste-Lieutenant Hans Harboe, som skriver sig af det Harboeske Huus fra Danmarck.

Fure Gaard beboes af Capitain von Koss, siger sig af Mechlenburgs adelig Familie.

Bratzberg Amt.

Amtmanden, Major Johan Friderich von Løvenhielm, af gammel bekjendt Dansk Adel.

Smaalehnenes Amt.

Afg. General-Lieutenant Lützows Encke-Frue til Tom Herregaard er af gammel Adel og fød Brochenhuus, har 3de Sonner og een Datter, nemlig Hans Lützow, Oberste-Lieutenant af Cavalleriet, Jasper Lutzow, Ritmæster, og Barthel Lutzow.

General-Lieutenant Henrich Jorgen Huitfelt til Elling, Sande og Kiølberg Herre-Gaarder, hands Frue Birthe Kirstine Kaass, begge af gammel Dansk Adel, har 4re Sonner, hvoraf een er Ritmæster og de 3de Capitainer.

Oberste Knud Gùldenstjerne Sehestedt til Those og Næss Herre-Gaarde, af gammel Dansk Adel, gift med een Heusner, haver Born, een Son og 4re Døttre.

Cancellie-Raad Christian Wærnschiold til Borre-Gaard, gift med Amalia de Tønsberg, begge af nye Adel. Haver 3de Brødre, hvoraf 2de er Lieutenanter og 3de Søstre.

Ejeren af Wernoe Closters Herre-Gaard, Elisabeth August von Arenstorff, gammel Adel, gift med Major Sibbern. Frue Sibberns Søster, Renie Arenstorff, ugift, og een Datter Charlotte Amalia Sibbern.

General-Major Michael Sundt, gift med Dorothea Sophia Tucksøn, begge af nye Adel, er Ejere af Evje Herre-Gaard, haver

Børn: 4re Sønner, hvoraf 2de ere Capitainer og 1 Lieutenant, samt 7 Døttre.

Afgangne Capitain Reichvejns Encke-Frue, som er een Storm og opholdende sig paa Hvaløe.

Ellers har følgende adelige Familier tilforn boed og været her i Norge, men nu nesten enten bortflottede eller uddøde. Næmlig Muncher, Troller, Guldienstierne, Jullinger, Friiser, Grubber, Schaver, Ulfstand, Sparrer, Lycher, Bilder, Hardenberger, Rosencrantz, Totter, Knober, Blummer, Krabber, Hager, Hummer, Kaaser, Ulfelder, Hacher, Stallere, Schinckel, Spender, Gioer, Lunger, Brocker, Rønauer, Brostrupper, Laxman, Friller, Gædder, Jldjerner, Schramer, Puscher, Schachtafler, Marschalcher, Darrer, Achelejer, Langer, Urupper, Budder, Urner, Kalipser, Ringer, Galter, Jernschieg og Nettelhorster. Hvilke alle i fordem Tider haver ejed een stor Deel Jordegods her i Landet, som siden ved Familiernes indfaldne Omstendigheder saa got som alt nu omstunder er Bønder-Gods og af den ordinaire Almue eies og besiddes.

Christiania den 1ste Julii 1747.

O. F. von Rappe.

Fortegnelse (Biskop Dorphs) paa de adelige Familier, som i denne Tid findes udi Aggershuus Stift¹⁾.

Abildgaard. Af denne Stamme haver forrige Sogne-Præst til Leuthens Præstegjæld, Hr. Jens Abildgaard descenderet, som haver efterladt 4re Børn, 2de Sønner og 2de Døttre, af hvilke den ældste Søn Morten Abildgaard er Studiosus, de andre ere u-myndige.

Acheleje. Af denne Stamme findes Gabriel Sigvard Acheleje, som er Capitain ved det første Aggershusiske Regimente, hvis Fader haver været Sigvard Iurgen Acheleje, som haver været Major i Kongens Tjeneste. Af denne Familie findes en gammel Iomfrue ved Navn Maria Elisabeth Acheleje udi Opsløe Hospital. En af benævnte Major Acheleies Døttre er gift med Procurator Giessing i Moss. Her foruden findes Bønderfolk i Lombs Præstegjæld udi Gulbrandsdalen, som descenderer af de Acheleier.

Arensdorf. Af denne Familie er Major Sibberns Frue til Wernøe Closter, hvis Fader haver været Henric von Arensdorph, og Far-Fader Frideric von Arensdorph, som haver været General i Dansk Tjeneste.

Bagge. Af denne Stamme descenderer nogle fattige Bønder-Folk,

¹⁾ Forhen trykt i *Magazin til den danske Adels Historie* I 43 ff. (Kbhvn. 1824, men udkommet før 1787) og her gjentaget for Fuldstændigheds Skyld.

som boer i Thunø Præstegjæld, som haver degenereret fra deres adelige Extraction.

Beenfeld. Hr. General-Major Beenfeld, Ridder, kand ikke oplyse hans Adelskab, efterdi alle hans Papirer til Oplysning baade derom, saa og andet mere, skal være lagt i Aske, da Fridricia blev af Fienden opbrændt. Hans Fader skal have været Capitain i Dansk Tjeneste, hans Far-Fader iligemaade tient Kongen af Danmarck for Oberster, Oberstl. og Majorer. Hand er en gammel Herre, haver altid levet u-gifft og saaledes ikke fortplanter Familien.

Brat. Udi Waage Præstegjæld i Gulbrandsdalen skal Bønderne Tord Tordsøn Biolstad og Lars Tronsen Waldberg være Descendenter af Bratter og Udjern. Der om er ikkun en Tradition og intet nærmere Beviis.

Brocchenhuus. Af denne gammel adelige Stamme lever Velbaarne Frue Anne Margrete Brocchenhuus, Enke efter sl. General Lieut. Lutzow, saa og Frue Barthe Malene Brocchenhuus, Enke efter sl. Jurgen Ottho Brocchenhuus, som haver været Oberst for det første Oplandske Regimente. Hendes Søn er Owe Brocchenhuus, Major ved et erworben Regimente, og Daatter, Anne Sophie Brocchenhuus, er gift med Oberste-Lieut. Rømmeling.

Udi Hollands Præstegjæld findes en Bønder-Familie, som kaldes Botner Folkene, som meener at være en æld gammel Norsk Adel, hvis Beskrivelse tillige med deres Vaaben findes herved annecteret¹⁾.

Cold. Af denne Familie lever Provsten for Nedre Borgesyssels Provstie, Hr. Johan Cold, hvis Søn er Hr. Peter Henric Cold, som er Tydsk Præst i Berg-Staden Kongsberg. Provstens Fader havde været Mag. Isach Cold, forlum Provst udi Hedemarcken, hvis ene Broder Jacob Cold haver været Major og Commandant paa Agerøe Fæstning. Den anden Broder Hr. Frans Cold haver været Sogne-Præst til Wingers Præstegjæld, hvis ene Søn, Capitain Anders Cold, og 2de Døtre lever. Den 3^{die} Broder Niels Cold haver været Foged, som haver efterladt sig en Søn Anders Cold, som er Klokker udi Solum Sogn. Disses Fader haver været Hr. Anders Cold, forlum Sogne-Præst til Øyers Præstegjæld i Gulbrandsdalen; hans Fader haver været Matz Cold, som haver haft en Iustitz Betjening udi Opsloe. Hans Fader haver været Anders Cold, Dommer udi Opsloe, hans Fader haver været Thore Cold, Laugmand i Tonsberg, som med den anden Norske Adel hyldede Konge Christian den 2^{den} Anno 1489. Lengere vides ikke denne Slegts Register.

¹⁾ Sml. Noten S. 271.

Coucheron. Af denne Familie lever 2 Majorer og 1 Iomfrue.

Cruchhof. Af denne adelige Familie, hvis For-Fædre haver beboet den adlige Sæde Gaard Tierne i Ringsagers Sogn, døde Anno 1601 den siste ved Navn Iurgen Cruchhof, som havde Frue Margareta Brocchenhuus til Ægte. Af dem viides nu ingen Descendent.

Druchen. Hans Druchen Anchersen, Studiosus Iuris, er den eneste, som viides her at føre det gamle adlige Navn Drucken, af hvilken Familie hand paa mølerne Siide nedstammer. Hans Moder har været Alhed Sophia Druchen, gift med Hr. Peder Anchersen, for-dum Sogne-Præst til Eger Præstegjæld. Hendes Fader haver været Hr. Hans Drucken, for-dum Sogne-Præst til Wigedal i Christiansands Stift. Hans Fader haver været Povel Druchen, Sorenskriver udi Lister og Mandals Lehn. Den Første af denne Stamme, Lauritz von Druchen, skal være indkommen fra Holstein og bleven Laug-Mand i Norge.

Galschiøt. Af denne Familie haver her i Stiftet den Første været Christopher Iohansen Galschiøt, for-dum Raadmand og Bye-Foged udi Bragernæs; hans Sonne Søn Christian Christopher Galschiøt, som haver været Klokker i Berg-Staden Kongsberg, haver efterladt 2de Søner, Johan Galschiøt og Peder Hersleb Galschiøt, og en Datter Karen Galschiøt, hvilke findes udi Berg-Staden Kongsberg.

Giesling. Paa Gaarden Sandbøe udi Frøns Præstegjæld i Gulbrandsdalen boer en vederhæftig og skikkelig Bonde-Mand ved Navn Ole Iversen, som nedstammer af de Gieslinger til Sandbøe. Om For-fædrene haves ingen Oplysning, uden at der i et gammelt Pergaments Brev findes Kong Magni Confirmation paa et Fiske-Vand at skal tilhøre de Gieslinger til Sandbøe, udi hvilket Brev den da paa Gaarden Sandbøe Boende kaldes Ivar Giesling. Paa denne Gaard Sandbøe findes adskillige Armatur saasom Jern-Hat, Jern-Harnisk etc., som stedse følger Gaarden Sandbøe Mand efter Mand.

Hanningman. Denne Siste af denne Familie haver været Mogens Hanningmand til Schapel Gaard udi Ringsagers Præstegjæld. Denne liderlig bortsatte Sæde-Gaarden med alle sine Midler og til sidst boede paa en Huismandsplads, hvor hand for nogle Aar siden døde og efterlod hans Hustrue, som var en Bunde-Lænsmands Daatter, med endeel Børn udi yderste Armod.

Hübsch. Efter Hr. Cammer Iunker Hübsch lever en Søn, som er Lieutenant, og en Daatter, som er gift med Sorenskriver og Auctions Directeur Hans Hagerup i Moss, hvor og Moderen Frue Elisabeth Holst skal opholde sig.

Hvidtfeld. Af denne Stamme lever General-Lieut. Hr. Henric Iurgen Hvidtfeldt, Ridder, Herre til Ellinggaard, Kiøberg og Sande

Gaarder. Hans Fader haver været Tønne Hvidfeld, fordmum Oberst for et Smaalænske Regiment, Commandant paa Friderichsteens Fæstning og Lehns-Herre for det Smaalænske Ampt. Hr. General-Lieut. Hvidfelds Frue er Birgitta Christina Kaas; hendes Fader haver været Hans Kaas til Aastrup, Stifts Befalingsmand udi Trunhiems Stift, og hendes Moder Frue Sophia Amalia Bielche haver været Henrich Bielches til Ellinggaard og Edel Ulfelds Daatter. General-Lt. haver 4re Sønner, som alle ere Capitainer i Kongens Tjeneste.

Iernschieg. Iver Iensen og hans Søn Peder Iversøn Iernschieg, som haver ejet en stor Deel af Laurvigs Grevskabs Gods, førend det til Grevskab blev erigeret, ligger tillige med Ulvild Iversdaatter Iernschieg begravne udi Hedrums Hoved-Kirke til Laurvigens Grevskab. Deres Grav-Steene findes nedlagde ved Altar-Foden. Grav-Steenen over Iver Jensen ligger mit imellem de 2de andre, er over aldt net udhuggen og ziret med adskillige adelige Vaaben. Paa denne Gravsteen sees denne Inscription: Her ligger begravet Ærlig og Velbyrdige Mand Iver Iensøn til Fritzøe, hvis Siel Gud have, og kaldede Gud hannem til sig af denne sørgelige Verden til den ævige Glæde og Salighed den 7de Martij 1570. Og levede hand med sin kiere Hustrue Karen Galde 34 Aar, og annammede Gud hende til sig Aar 1564, blev begravet i Opsloe Dom-Kirke. Gud forleene dem den ævige Glæde og Salighed. Paa den eene Siide ligger Grav-Steenen over hans Søn Peder Iversen og Hustrue Margaretha Brede. Paa denne Steen er udhuggen en Mands og en Qvindes Person i fuld Positur, og ved en hver Siide staar 6 adelige Vaaben, 2 over Hovedet og 2de under Fødderne. Gravskriften kand nu ikke læses. Paa den anden Siide ligger Grav-steenen over Iver Iensens Daatter Ulvild Ivers Daatter; paa samme Steen er en Iomfrue udhuggen i fuld Positur. Paa hver Siide ere 2de adelige Vaaben satte. Steenen haver denne Inscription: Her ligger begravet Ærlig og Welbyrdig Iomfrue Ulvild Ivers Daatter til Melløe, hvis Siel Gud have, og kaldede Gud hende den . . . . A^o 16 . . . Gud give hende med alle troe Christue en ærefuld og glædelig Opstandelse.

Paa Prædikke-Stoelen i samme Hedrums Kirke, opsadt 1589, staar 2de adelige Vaaben: Udi det ene viises et Østers-Skal med en Halv Maane over. Under dette Vaaben staar disse Bogstaver P. I. S. (Peder Iversen). Det andet Vaaben viiser en cronet Love, hvis fremmeste Fodder holder en Hellebard. Her under leses disse Bogstaver: M. B. (Margrete Brede) W. I. (Ulvild Iversdaatter). Paa den største Klokke i samme Kirke, som er støbt 1600, staar med fulde Bogstaver Peder Iversen, Margrete Brede, Ulville Iversdaatter, med et adeligt Vaaben over en hvers Navn. Mere viides ej om denne Familie.

Udjern. Af denne og de Bratters Stamme descenderer Bønderne Tord Tordsøn Biølstad og Lars Tronsøn Waldberg, boende i Waage Præstegjæld udi Gulbrandsdalen.

Kaas. Af denne Stamme descenderer Knud Rudolf Kaas, Capitain ved det 1ste Oplandske Regimente, og hans Broder Mogens Christian Kaas, som haver i forrige Krigs Tid tjent som Cadet paa Flaaden. Begge ere boende i Waage Præstegjæld i Gulbrandsdalen, hvor deres Fader Lars Kaas og haver boet og været Capitain ved samme Regimente.

Kruse. Af denne Stamme findes Ingen her i Stiftet uden Major Schløssers Frue, som paa mødrene Siide er af de Kruser.

Lautzau. Iohan Ludvig von Lautzau, Oberste-Lieutenant, og hans Søster Magdalena Elisabeth von Lautzau, Enke efter Cancellie-Raad og Laug-Mand Hof, opholder sig begge hos Hr. Justitz-Raad Schwartz paa Gaarden Buscherud i Modums Præstegjæld. Deres Fader haver været Christopher Frideric von Lautzau af Meckelburgs Adel, som indkom med Hojsalige Dronning Lovise som Cammer-Iunker og dødde ved et af de geworbene Regimenter i Norge. Moderen Engel Maria von Storm er anden Gang gift med Conferentz-Raad Jona Lijhne.

Lilienpalm. Henric Sigismund Lilienpalm, Capitain ved et af de geworbne Regimenter, er eneste levende Søn af forrige Stifts Befalingsmand Hassius, som den 17de Januar 1718 blev nobititered med Navn Lilienpalm, efter at hand i 8te Aar havde været Gouverneur i Tranqvebar.

Lilienschiold. Af denne Familie findes Wibeke Lilienschiold, Oberste Reichvins Frue, og en Iomfrue, Daatter af Capitain Hans de Lilien-schiold, som er landflygtig formedelst et Nederlag.

Lutzow. Oberste Hans Ernst Lutzow, Ritmæster Jasper Lutzow og Friderich Lutzow, som er skrøbelig, samt deres Søster, Frøken Catharina Elisabeth Lutzau, ere Børn af sl. General-Lieut. Lutzow til Tombgaard. Wilhelm Frideric Lutzow, Lieutenant ved et af de geworbne Regimenter, en Søn af Frideric Wilhelm von Lutzow, som haver været Oberst for det første Oplandske Regimente, og Moderen haver været Elisabeth von Engel, fød i Stift Bremen.

Motzfeld. Peter von Motzfeld, Oberste-Lt. ved de Trunhiemske Dragouner, er boende i Ringsager Sogn og er Søn af Oberste Motzfeld, som haver haft det Trunhiemske Dragouner-Regimente.

Munch. Af denne Familie skal findes Bønder boende i Lombs Præstegjæld i Gulbrandsdalen, som dog ingen Oplysning kand give om Extractionen.

Møllerup. Af denne Familie findes tvende Brødre, begge Oberste-Lieutenantter ved Dragounerne.

Orning. Afgangne Oberste-Lieut. Bernt Orning haver efterladt 3de Børn, 1 Søn, Iens Jacob Orning, som er Under-Officerer, og 2de Døttre, Idde Sophie Orning, som er gift, og Anne Lange Orning.

Reichvein. Af denne Stamme findes i dette Stift Oberste Reichvein ved det første Oplandske Regimente, George Reichvein, Oberst-Lt. Møllerups Frue, og Sophie Reichvein, afgangne Oberst-L. Medings Enke-Frue.

Sandbøe. Af denne Stamme skal Ole Iversen Sandbøe, en vederhæftig Bunde i Waage Præstegæld i Gubbrandsdalen, være en Descendent.

Schachtafel. Af Jørgen Schachtafel, som haver været Lieutenant i Konge Christiani Qvarti Tid, descenderer en Bunde i Rommedals Præstegæld ved Navn Peder Pedersen Spanjen, som haver mange Børn, saa vel Sønner som Døttre.

Sehested. Af denne gammel adelige Stamme lever salig Hr. General-Lieut. Jens Mathesen Sehesteds 2de Sønner, Hr. Oberste Ove Rømel Sehested samt Hr. Oberste Knud Gyldenstjerne Sehested med mange Børn, og deres Søster Else Scheel Sehested, Enke efter Major Crantzberg, som haver en Søn, som er Lieutenant.

Sibbern. Major Sibbern til Wernøe Closter, en Søn af Brigadier Sibbern, som til sist haver været Commandant paa Aggershuus Slot. Det adelige Wernøe Closter haver Major Sibbern arvet med hans Frue efter hendes Moder Charlotta Amalia Wind, en Daatter af Oberste Christian Wind.

Sundt. Michael von Sund til Evje Gaard, General-Major af Infanteriet og Chef for den Norske Fortifications Etat, hans Fader haver været Michael Jansen Sundt, Major og Chef for det Syndenfiældske Artillerie-Corps, som udi Højsalige Konge Christiani Qvinti Nærværelse i Laurvig blev død af en Granat A^o 1685. Far-Faderen haver været Jan Hansen, Commandeur paa et Orlougs Skib udi det store Slag med de Svenske, udi hvilket Konge Christianus Qvartus mistede sit Øje. Hand haver 2de Sønner, som ere Capitainer i Kongens Tjeneste, og tvende Døttre, som ere gifte.

Svartz. Justitz-Raad Nicolas Svartz til Buscherud Gaard udi Modums Præstegæld er af æld-gammel Polsk Adel og hans Stamme-navn, Czernetschy, som i Tydske Sprog er Svartz. Hans Fader haver været Doct. Iosva Svartz, General-Superintendentant i Holstein. Justitz-Raaden haver ingen Børn.

Tordenstjerne. Erlig og Velbyrdig Niels Tordenstjerne haver været den Første, som af Højloviig Jhukommelse Konge Hans er udi Feltet bleven nobilitered og tillagt det Navn Tordenstjerne den 20de Julii A^o 1505. Aarsagen dertil var denne, at hand ved serdelis u-for-

skrekked Mod og Tapperhed udi Kong Hanses Nerværelse signaliserede sig ved Wenersborgs Erobring, som blev tilskreven ham og en Anden, som og samme Tid blev nobileret og kaldet Dalpiil. Denne Tordenstiernes Hustrue haver været Eline Henrichsdaatter Maaneschiold af Rise i Swerrig.

2det Leed. Hans Son haver været Jon Nielsen Tordenstierne til Gulloug udi Liers Sogn, hvis Hustrue var Maren Pedersdaatter Kalip. Hendes Fader var Peder Hørloksen Kalip til Langsæter i Trogstads Sogn, fordum Laugmand udi Børgesyssel; hendes Moder var Sigred Pedersdaatter Hvittenstierne af Olsnæs paa Tionsland i Wigen.

3die Leed. Sonne-Søn haver været Ouden Jonson Tordenstierne til Gulloug, hvis Hustrue var Raugne Mathisdaatter Winther.

4de Leed. Jon Oudeson Tordenstierne til Gulloug; hans Hustrue var Magdalena Henrichsdaatter Malting. Hendes Fader var Henric Iespersen Malting til Holmegaard paa Langeland.

5te Leed. Ouden Jonson Tordenstierne til Gulloug; hans Hustrue var Aarsilla Evensdaatter Kiegstad.

6te Leed. Niels Oudesen Tordenstierne til Gulloug; hans efterladte Enke er Martha Livia Bacche, Daatter af Hr. Rasmus Nielsen Bache, fordum Sogne-Præst til Hurums Præstegjæld.

7de Leed. Ouden Nielsen Tordenstierne er nu i hans Alders 16de Aar, er hjemme i hans Moders Huus under Information.

Af denne Familie ere Døttrene giftede med Bonden. Adels-Brevet af Konge Hans er dat. i Kiøbenhavn den 20de Iulii A^o 1505, allernaadigst fornyet af Højst-Salige Konge Christiano Sexto den 5te Febr. A^o 1734.

Wærnschiold. Cancellie - Raad Wærnschiold til Borregaard, hans Frue er sl. Hr. Stift Amtmand Wilhelm de Tonsbergs Daatter.

Efter indhæntet Oplysning er denne Fortegnelse allerunderdanigst forfattet af

N. Dorph.

Christianie Bispegaard den 2den Januarii 1749.

Udj det mig allernaadigst andbetroede Laurdahls Præstegjæld i Øvre Tellemarchen beliggende boer og opholder sig Efferfølgende af Tysk adelig Familie, neml: Hr Oberst-Lieutenant Christian von Koss og hans Broder Hr Major Friderich von Koss, begge staaende udj Hans Kongl. May^{ts} Tieniste og er ugiffte, hvilke haver 4re Frøcken Søstrer, hvis Nafne ere Maria Teressa Josepha von Koss, Catharina Elisabeth von Koss, Maria von Koss og Margreta Sophia von Koss, hvor af de 2de ældste er hos deres Broder Hr Oberst-Lieutenanten i Huset og de 2de yngste hos deres Broder Hr Majoren. Deres Fader har været Hr Capitaine Johan Christopher von Koss af det Hus Ter-

schow og Viltz udj Mechlenburg og blev skudt udj et Udfald fra Aggershuus Fæstning i Norge d. 11te April 1716, da Finden var her i Landet. Den Første af Familien er for sin Tapperhed og erholtte 14ten Blessurer for mange hundrede Aar siden noblitteret af Keyseren, udj hvis Tieniste hand da har været Oberst-Lieutenant. Og paa det kand sees, at de er af de rette Tyske Kossier, følger her neden under trøkt deres adelige Waaben med fornødne Anmærkninger. Deres Frue Moder har været Maria Josepha de Buscher af Fransch adelig Familie.

De udj ovenstaaende Waaben¹⁾ og Zignete befindende fiorten Prikker er fiorten Blods-Draaber og bemærker de erholtte fiorten Blessurer, men Paafugl Fierene betyder, at som Paafuglen ved sine hestlige Bens Betragtelse gremmer sig, hand da ligesaa havde Aarsag at være bedrøvet over de bekomne Blessurer, men derimod, ligesom Paafuglen fryder sig ved sine skønne Fiere, hand da ligeledes kunde glæde sig ved den erviisende Keyserlig Naale, i det hand blev noblitteret.

Af forhen betegnet og forklaret adelige Stamme er og min Capelan og Medtiener i Ordet, velærværlige Hr Johan Christopher von Koss, en Broder-Son af de forhen meldte adelige Personer. Hands Fader Joseph Albrect von Koss, Primier-Lieutenant ved velbaarne Hr Oberst von Krogs Regimente. Hands Moder Anna de Hedens, af adelig Engelsk Familie.

Laurdals Præstegaard d. 18de Junij 1848.

Christen Christophers.

Svaboe.

Da den hele Samling for største Delen bestaaer af løse Blade, kunne enkelte Stykker let forskyde sig. Et Par derved fremkaldte Forbigaaelser bedes undskyldte, da de her meddeles:

(Copie.) Kgl. Mayts Foget, Ædle Peder Brock Angell!

Jeg haver bekommet Eders Skrivelse anl. om at kundgiøre noget om de Benchestokkers Underrettelse, da som ieg lidet heller intet kand give nogen vist Underretning derom af deres første Opkomst, videre end at j Mæløen haver boet en Adelsmand, da mand skrev 1572, ved Navn John Benkestok. Hand havde en Broder, navnlig Thor Benkestok, som var den Tiid Laugmand paa Stegen, og trende Søstre nemlig Frue Adelus; hvor hun boede, kand ieg ikke rett sige forvist, men at ieg har hørt, hun skulle boe i Syndfior. Den anden, som var Frue Chierstina, som havde sal: Axell Gyltenborg. Den 3^{die}

---

¹⁾ Et Aftryk i Lak af Vaabenet viser dette delt af en bred Bjelke, hvorpaa en dobbelt Række med 7 Draaber i hver. Paa Hjelman 3 Paafugle Plumager.

Søster Berithe Benkestok; hvor hun havde boet, ved ieg ikke at give nogen Underretning om. Men den forberørte Joen Benkestok, som boede paa Mæløen, hand havde 7 Sønner, nemlig Tholof, Anders, Thron, Iohan, Thor, Christopher og Niels Benkestok, og 2de Døttre, den eene ved Navn Anne Benkestok, den anden Margarethe Benkestok. Den eldste Son Thollov hand boede paa Gaarden Øster-Fore i Mælø-Fierding, de 4re andre Sønner, Anders, Thron, Iohan og Christopher, de bode alle paa Mæløen; de andre 2de Thor og Niels, de havde været udenlands. Søsteren Anna ved ieg ikke Noget om, men den anden, som hed Margarethe, hun havde en Dansk-Mand til Ægte, ved Navn Christen Olborg, og boede i Øsund i Mæløe Fiering. Men denne Thron Benkestok, som bode j Mæløen, havde en Datter ved Navn Ermegaar Tronsdatter. Hun havde en Mand ved Navn Iohn Gundersen og bode lenge j Mæløen og sad Enke udj en stor Alder, hun havde mange Børn, som nu er allesammen død, men de som lengst levede var sl. Thron Ionsen og hans Broder Gunder Ionsen, som nu for faae Aar siden døde. Sal. Thron Ionsen havde 5 Børn; de 3 ere døde, og Anders Thronsen og en Datter Daarithe Trons-Datter, som endnu igienlever. Og af Gunder Jonsens Børn lever 2de Sønner, nemlig Iohn Gundersen og Elling Gundersen. Men paa Margarethe Benkestoks Side lever de en stor Haab udaf Qvinstele. Hvad Skriffter der findes øfter dem, de ere skrevet paa Pergament og af en u-læselig Skriff, som ieg ikke kand forstaae. Videre kand jeg ikke underrette denne Gang eller viide. Men dette, som ieg haver berettet, det skal nok være udj Sandhed. Intet videre, uden ieg vil have Eder, med alt kiert er, den allerhøyeste Gud befalet . . .

Mæløen¹⁾ d. 18 Januarij 1747.

Ole Ionsen.

I Følge af Lehn-Contoires eskede Oplysning paa Adelskaber med videre Omstændigheder etc. insinueres dette, for saawitt mig og mine er vedkommende, til behagelig Effterrætning:

Anno 1721 d. 19de Decembris behagede det Allernaadigst Hans Mayst. Sal. og Høj-lovlig Ihukommelse Kong Friderich den Fierde at gratificere min Sviger-Fader, sal. Niels Knag, fordum Deris Kongl. Majts Iustitie-Raad, Lands-Dommer og Laugmand udj Bergens Stift, lige ved Adelen i Dannemarck med Til-Nafn af Knagenhielm. Hvilken Kongelig Naade min Sviger-Fader blev Allernaadigst skiencket for sin lange Tieniste som varede een Tid henved 60 Aar.

¹⁾ Melø, Rødo Præstegjæld, Nordlands Amt.

Fornefnte min Sviger-Fader efterlod sig een Søn, nafnl. Hans de Knagenhielm, som var min elskelige Kiæriste udj Livet, der og tillige af Hans Kongl. Majst. høylovlig i Hukommelse Friderich Den Fierde blev Allernaadigst, med virkelig Cancellie-Raads Character gratificeret, og dereffter beboede Copanger-Gaard, som Allernaadigst er tillagt adelige Friheder. Nu effter bemelte min sal. Kiæristes Død er jeg udj Enchestanden besiddende med 10 umyndige Børn, som følger, af Mands og Qvindes Persohner, nemblig:

Sønner

Døttre

1 ^{ste} Niels de Knagenhielm.	1 ^{ste} Wenchje de Knagenhielm.
2 ^{den} Ioachim de Knagenhielm.	2 ^{den} Abel Magrethe de Knagenhielm.
3 ^{die} Hans de Knagenhielm.	3 ^{die} Maren de Knagenhielm.
4 ^{de} Jean Hendrich de Knagenhielm.	4 ^{de} Ingebor Maria de Knagenhielm.
5 ^{te} Henning Diderich de Knagenhielm.	5 ^{te} Chatharina Elisabeth de Knagenhielm.

Saaledis for saa vidt mig er vitterligt, kand jeg med egenhændige Haands Underskrivelse sandfærdig wedgaae.

Copanger-Gaard¹⁾. Dend 24de Iulij 1748.

Catharina El, sl. de Knagenhielms.

Af haandskrevne Antegnelser i trykte Bøger.

Ved Professor Dr. L. Daae.

Enhver, der lever blandt gamle Bøger, vil vide, at man stundom i Skrifter, helst af større Formater, støder paa Notitser, der, som oftest uden at staa i Forbindelse med vedkommende Bogs Indhold, meddele personal- eller local-historiske Oplysninger. Det er stundom ret vigtige Ting, som paa den Maade ere blevne bevarede og især ere de Familiekrøniker, der ere nedskrevne i Bibler tidt en Hovedkilde til mangan Æts Historie. Meddeleeren har længe, navnlig under sin tidligere Virksomhed som Universitetsbibliothekar, havt Opmærksomheden henvendt paa de større og mindre Fund, hvortil en opmærksom Vandring mellem Bogreoler kunne give Anledning,

¹⁾ Sogndals Præstegjæld, Nordre Bergenshus Amt.